

Aleksandra Drzał-Sierocka

Głodnemu film na myśli : wprowadzenie

Kultura Popularna nr 2 (56), 4-5

2018

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Aleksandra
Drzał-Sierocka

Głód- nemu

film na myśli
Wprowadzenie

Jak stwierdził Claude Chabrol: „Wspólny posiłek zawiera w sobie komunię i antagonizm. Komunię, bo dzielisz się posiłkiem z innymi, antagonizm, bo przy stole często zaczynamy wygarniać sobie, co nam leży na sercu”¹. Akt jedzenia nie tylko zaspokaja jedną z podstawowych życiowych potrzeb. Jedząc określone dania i produkty oraz odmawiając jedzenia innych, informujemy – świadomie lub mimowolnie – o naszym światopoglądzie, naszej wrażliwości, naszych relacjach z otoczeniem. Każdy posiłek stanowi wielowątkową opowieść o nas i rzeczywistości społeczno-kulturowej, w której funkcjonujemy. Do tak widzianego metaforycznego potencjału jedzenia chętnie sięgają niektórzy filmowcy, wykorzystując kulinaria, by scharakteryzować postaci oraz filmowy świat przedstawiony.

Celem niniejszego numeru „Kultury Popularnej” jest pogłębiona, wieloaspektowa refleksja nad obecnymi w filmach reprezentacjami jedzenia. Interesowało nas kino widziane przez pryzmat kulinariów, ale też możliwość wykorzystania ich w dramaturgii i charakterystyce postaci, czy wreszcie – filmowe jedzenie odzwierciedlające społeczny, kulturowy i historyczny kontekst, w którym powstał film lub który wyznacza ramy świata przedstawionego. Wymagało to oczywiście spojrzenia na filmowe kulinaria z perspektywy wielu dyscyplin. Dlatego wśród autorów zamieszczonych w numerze artykułów są osoby reprezentujące różne perspektywy badawcze, między innymi kulturoznawcy, filmoznawcy, socjologowie czy medioznawcy.

Kilkanaście tekstów, składających się na niniejszy numer, nie wyczerpuje zaproponowanej tematyki. Daje jednak – taką mamy przynajmniej nadzieję – pewien wgląd w badawczy potencjał i wielobarwność zagadnienia filmowych kulinariów. Stąd wśród podejmowanych przez autorów tematów znalazły się kwestie tak różne, jak polskie seriale, twórczość Woody’ego Allena, turystyka kulinarna czy zagadnienie gender w kontekście kulinarnych upodobań postaci. Nie stroniłszy też od kwestii objętych kulturowym tabu, budzących wstręt lub lęk. Stąd obecność artykułów na temat jedzenia w kontekście kina kanibalistycznego czy filmów ukazujących obozy koncentracyjne. Wśród analizowanych przez autorów produkcji są zarówno filmy nowe, jak i stare, polskie i zagraniczne, reprezentujące różne style i nurty. Nałożona na nie kulinarna perspektywa nie tylko spaja ten różnorodny materiał, ale też pozwala spojrzeć na niego na nowo, ujawniając nieodkryty we wcześniejszych analizach potencjał znaczeniowy.

1 Cytat pochodzi z filmu dokumentalnego Anne Andreu *Gdy kino zasiada do stołu* (2005).